

Solunum Sistemi-Göz- Kulak-Burun-Boğaz Tıbbi Terimleri

Prof. Dr. Bektaş TEPE

Tıbbi Terminoloji

Bölüm 3

Solunum Sistemine Genel Bakış

- Solunum sistemi, metabolik faaliyetler için gerekli oksijenin atmosferden alınmasını ve karbondioksitin dışarı atılmasını sağlar.
- Besin maddelerindeki kimyasal enerjinin hücresel solunum yoluyla kullanılabilmesi için oksijen gereklidir.
- Hücresel metabolizma sonucunda oluşan karbondioksit, solunum sistemi aracılığıyla vücuttan uzaklaştırılır.
- İnsan solunum sistemi, iki akciğer ve bu organlara hava taşıyan solunum yollarından oluşur.

Solunumun Temel Özellikleri

- Solunum, canlılığın sürdürülmesi için gerekli olan ve yaşam boyunca devam eden fizyolojik bir süreçtir.
- Sağlıklı bir yetişkinde dinlenme sırasındaki solunum sayısı genellikle dakikada **12–20** arasındadır.
- Normal bir soluk alıp verme sırasında yaklaşık **500 mL hava** akciğerlere alınır ve dışarı verilir.
- Solunumun hızı ve derinliği, metabolik gereksinimler ile sinirsel ve kimyasal uyarılar doğrultusunda düzenlenir.

Solunum Sisteminin Bölümleri

- Solunum sistemi, üst ve alt solunum yolları olmak üzere iki temel bölümde incelenir.
- **Üst solunum yolları:** Burun, ağız, farinks ve larinksten oluşur.
- **Alt solunum yolları:** Trakea, bronşlar ve bronşiyollerden oluşur.
- Akciğerlerde bulunan alveoller, oksijen ve karbondioksit değişiminin gerçekleştiği temel yapılardır.

Burun (Nasus)

- Burun, kemik ve kıkırdak dokudan oluşan; kas ve deriyle örtülü bir solunum ve koku alma organıdır.
- Burun kıkırdakları, solunum sırasında burun duvarının içeri çökmesini önleyerek hava yolunun açık kalmasını sağlar.
- Burun boşluğundaki kıllar ve mukus, solunan havadaki toz ve yabancı parçacıkların tutulmasına yardımcı olur.
- Burun mukozasındaki kan damarları havayı ısıtırken mukus tabakası havanın nemlendirilmesini sağlar.

Farinks (Pharynx)

- Farinks, burun ve ağız boşluklarını larinks ve özefagusla ilişkilendiren ortak bir geçiş yoludur.
- Solunum ve sindirim sistemlerinin birlikte kullandığı anatomik yapılardan biridir.
- Solunan havanın larinkse, yutulan besinlerin ise özefagusa yönlendirilmesinde görev alır.
- Farinksin inflamasyonu **farenjit (pharyngitis)** olarak adlandırılır.

Larinks (Larynx)

- Larinks, dil kökü ile trakea arasında yer alan; kıkırdak, kas ve bağ dokusundan oluşan bir organdır.
- Solunum havasının trakeaya geçişini sağlarken ses oluşumunda da görev yapar.
- Larinkste bulunan ses tellerinin gerginliği, kasların etkisiyle değiştirilerek farklı ses tonları oluşturulur.
- Ses telleri arasındaki açıklık **glottis**, yutma sırasında hava yolunun korunmasına katkı sağlayan kıkırdak yapı ise **epiglottis** olarak adlandırılır.

Larinksin Ses Oluşumundaki Rolü

- Ses tellerinin titreşmesiyle oluşan ses, ağız, dil, diş, dudak ve farinksin katkısıyla konuşmaya dönüşür.
- Larinks, normalde yaklaşık üçüncü ve altıncı servikal vertebralar arasında bulunur.
- Ergenlik döneminde erkeklerde larinksin büyümesi ve ses tellerinin uzaması, sesin kalınlaşmasına neden olur.
- Tiroit kıkırdağının ön tarafındaki belirgin çıkıntı **prominentia laryngea (Adem elması)** olarak adlandırılır.

Trakea (Trachea)

- Trakea, larinksten başlayarak sağ ve sol ana bronşlara kadar uzanan elastik bir hava yoludur.
- Yaklaşık 10–12 cm uzunluğundadır ve özefagusun önünde yer alır.
- Duvarındaki C şeklindeki hiyalin kıkırdak halkalar, trakeanın solunum sırasında açık kalmasını sağlar.
- Trakeanın iki ana bronşa ayrıldığı bölge **bifurcatio tracheae** olarak adlandırılır.

Bronşlar

- Trakea, sağ ve sol ana bronşlara ayrılarak solunum havasını iki akciğere taşır.
- Sağ ana bronş **bronchus principalis dexter**, sol ana bronş ise **bronchus principalis sinister** olarak adlandırılır.
- Sağ ana bronş, sol ana bronşa göre daha kısa, geniş ve dik bir seyir gösterir.
- Bu anatomik özellik nedeniyle solunum yollarına kaçan yabancı cisimler daha sık sağ ana bronşa yönelir.

Bronşiyoller ve Alveoller

- Ana bronşlar akciğerlerin içinde giderek daha küçük dallara ayrılır ve bronşiyollerini oluşturur.
- Bronşiyoller, havanın alveoler bölgelere ulaşmasını sağlayan küçük hava yollarıdır.
- **Alveoller**, ince duvarlı ve çevresi kılcal damarlarla sarılı hava kesecikleridir.
- Oksijen ve karbondioksit değişimi, alveol duvarı ile pulmoner kapillerler arasında gerçekleşir.

Akciğerlerin Genel Yapısı

- Akciğerler göğüs boşluğunda yer alan, elastik özellik gösteren iki solunum organıdır.
- **Sağ akciğer üç lobdan**, sol akciğer ise iki lobdan oluşur.
- Sol akciğerin daha küçük olması, kalbin göğüs boşluğundaki yerleşimiyle ilişkilidir.
- Akciğerlerdeki çok sayıdaki alveol, gaz değişimi için geniş bir yüzey alanı oluşturur.

Alveollerin Hücresel Yapısı

- Alveol duvarında başlıca Tip I ve Tip II alveoler epitel hücreleri bulunur.
- **Tip I alveoler hücreler**, ince yapıları sayesinde gazların difüzyonunu kolaylaştırır.
- **Tip II alveoler hücreler**, alveoler yüzey gerilimini azaltan sürfaktan maddesini salgılar.
- Sürfaktan, alveollerin kollapsını önlemeye yardımcı olur ve solunum sırasında harcanan işi azaltır.

Plevra (Pleura)

- Plevra, akciğerlerin dış yüzeyini ve göğüs boşluğunun iç yüzeyini örten seröz bir zardır.
- Akciğer yüzeyine sıkıca tutunan tabaka **pleura visceralis** olarak adlandırılır.
- Göğüs duvarı ve diyaframın ilgili yüzeylerini örten tabaka **pleura parietalis** olarak adlandırılır.
- İki tabaka arasındaki plevral boşlukta bulunan sıvı, solunum hareketleri sırasında sürtünmeyi azaltır.

Solunum Havaının İzlediği Yol

- Atmosferden alınan hava, burun veya ağız yoluyla solunum sistemine girer.
- Hava sırasıyla farinks, larinks, trakea, bronşlar ve bronşiyollerden geçerek alveollere ulaşır.
- Alveollerdeki oksijen, difüzyon yoluyla pulmoner kapillerlerdeki kana geçer.
- Kandan alveollere geçen karbondioksit, soluk verme sırasında aynı yolun tersini izleyerek dışarı atılır.

Soluk Alma Mekanizması (İnspirasyon)

- İnspirasyon sırasında diyafram kasılarak aşağı doğru hareket eder ve göğüs boşluğunun hacmini artırır.
- Dış interkostal kasların kasılması, kaburgaların yukarı ve dışarı hareket etmesini sağlar.
- Göğüs boşluğunun genişlemesiyle akciğer hacmi artar ve alveoler basınç atmosfer basıncının altına düşer.
- Oluşan basınç farkı nedeniyle atmosfer havası akciğerlere girer.

Soluk Verme Mekanizması (Ekspirasyon)

- Normal ekspirasyon sırasında diyafram ve inspirasyonda görev alan interkostal kaslar gevşer.
- Diyafram yukarı doğru kubbeleşirken göğüs boşluğunun ve akciğerlerin hacmi azalır.
- Alveoler basıncın atmosfer basıncının üzerine çıkması, havanın akciğerlerden dışarı atılmasını sağlar.
- Normal dinlenme solunumu sırasında ekspirasyon büyük ölçüde pasif bir süreçtir.

Solunumun Sinirsel ve Kimyasal Kontrolü

- Solunumun ritmi ve derinliği, beyin sapındaki solunum merkezleri tarafından düzenlenir.
- Metabolik aktivitenin artması, dokularda ve kanda karbondioksit üretiminin yükselmesine neden olur.
- Karbondioksit artışı ve buna bağlı pH değişiklikleri, kemoreseptörler aracılığıyla solunum merkezlerini uyarır.
- Solunumun hızlanmasıyla karbondioksitin uzaklaştırılması artar ve asit-baz dengesinin korunmasına katkı sağlanır.

Hemoglobin (Hb)

- Hemoglobin, eritrositlerde bulunan ve solunum gazlarının taşınmasında görev alan demir içeren bir proteindir.
- Hemoglobinin oksijenle geri dönüşümlü olarak birleşebilmesi, kanın oksijen taşıma kapasitesini artırır.
- Akciğerlerde oksijenle birleşen hemoglobin, oksijen bakımından fakir dokularda oksijeni serbest bırakır.
- Hemoglobin, karbondioksit taşınmasına ve kanın asit-baz dengesinin düzenlenmesine de katkıda bulunur.

Oksijenin Kanla Taşınması

- Alveollerden kana geçen oksijenin büyük bölümü eritrositlerdeki hemoglobine bağlanarak taşınır.
- Oksijenle birleşmiş hemoglobin **oksihemoglobin** olarak adlandırılır.
- Oksijenin küçük bir bölümü kan plazmasında çözünmüş halde bulunur.
- Doku kapillerlerinde hemoglobinden ayrılan oksijen, difüzyon yoluyla hücrelere ulaşır.

Karbondioksitin Kanla Taşınması

- Hücresel metabolizma sonucunda oluşan karbondioksit, doku sıvısından kapiller kana geçer.
- Karbondioksitin büyük bölümü, eritrositlerde gerçekleşen reaksiyonlar sonucunda bikarbonat iyonuna dönüştürülür.
- **Karbonik anhidraz**, karbondioksit ile su arasındaki geri dönüşümlü reaksiyonu katalizler.
- Karbondioksitin bir bölümü hemoglobine bağlı, küçük bir bölümü ise plazmada çözünmüş halde taşınır.

Karbondiyoksit ve Bikarbonat Dengesi

- Eritrositlerde karbondiyoksit ile su birleşerek karbonik asit oluşturur.
- Karbonik asit, hidrojen ve bikarbonat iyonlarına ayrışır.
- Bikarbonat iyonları plazma aracılığıyla akciğerlere taşınırken hidrojen iyonları hemoglobin tarafından tamponlanabilir.
- Akciğerlerde reaksiyon ters yönde gerçekleşir ve oluşan karbondiyoksit alveollere geçerek dışarı atılır.

Karbonmonoksit Zehirlenmesi ve Vurgun

- Karbonmonoksit (CO), hemoglobine oksijenden çok daha yüksek afiniteyle bağlanır.
- Karboksihemoglobin oluşumu, hemoglobinin oksijen taşıma kapasitesini azaltarak doku hipoksisine neden olabilir.
- Vurgun, ortam basıncının hızlı azalması sonucunda dokularda ve kanda çözünmüş gazların kabarcık oluşturmasıyla gelişebilir.
- Özellikle azot kabarcıkları damarları tıkayarak ciddi dolaşım ve sinir sistemi bozukluklarına yol açabilir.

Solunum Sistemi Sağlığı

- Solunum sistemi dış çevreyle doğrudan temas halinde olduğundan mikroorganizmalar ve hava kirleticilerinden etkilenebilir.
- Sigara dumanına aktif veya pasif maruziyet, solunum sistemi sağlığı açısından önemli bir risk faktörüdür.
- Hava kirliliği ve zararlı partiküller; astım, kronik bronşit ve diğer solunum hastalıklarının gelişimine katkıda bulunabilir.
- Temiz hava, hijyen, dengeli beslenme ve enfeksiyonlardan korunma önlemleri solunum sistemi sağlığını destekler.

Burunla İlgili Anatomik Terimler

- **Nasus / rhin:** Burun; **nares:** burun delikleri.
- **Dorsum nasi:** Burun sırtı; **cavitas nasi:** burun boşluğu.
- **Septum nasi:** Burun boşluğunu sağ ve sol bölümlere ayıran anatomik yapı.
- **Choanae:** Burun boşluğunun nazofarinkse açılan arka açıklıkları.

Burun Boşluğu ve Sinüs Terimleri

- **Regio respiratoria:** Burun boşluğunun solunumla ilişkili bölgesi.
- **Regio olfactoria:** Burun boşluğunun koku reseptörlerini içeren bölgesi.
- **Sinus paranasalis:** Burun boşluğu çevresindeki kemiklerde bulunan hava boşlukları.
- **Sinus maxillaris:** Üst çene kemiğindeki sinüs; **sinus frontalis:** alın kemiğindeki sinüs.

Üst Solunum Yollarının Anatmik Terimleri

- **Pharynx:** Yutak; **larynx:** gırtlak.
- **Epiglottis:** Yutma sırasında larinks girişinin korunmasına yardımcı olan kıkırdak yapı.
- **Plica vocalis:** Ses teli; **glottis:** ses kıvrımları arasındaki açıklık.
- **Uvula:** Küçük dil.

Alt Solunum Yollarının Anatmik Terimleri

- **Trachea:** Soluk borusu; **bifurcatio tracheae:** trakeanın iki ana bronşa ayrıldığı bölge.
- **Bronchus principalis dexter:** Sağ ana bronş.
- **Bronchus principalis sinister:** Sol ana bronş.
- **Bronchiolus:** Bronşiyol; **alveolus:** gaz değişiminin gerçekleştiği hava keseciği.

Akciğer ve Plevra Terimleri

- **Pulmo:** Akciğer; **pulmones:** akciğerler.
- **Pulmo dexter:** Sağ akciğer; **pulmo sinister:** sol akciğer.
- **Pleura visceralis:** Akciğer yüzeyini örten plevra; **pleura parietalis:** göğüs duvarını örten plevra.
- **Diaphragma:** Diyafram; **mediastinum:** iki akciğer arasında bulunan anatomik bölge.

Solunum Hareketleriyle İlgili Terimler

- **Respirasyon:** Solunum; **inspirasyon:** soluk alma.
- **Ekspirasyon:** Soluk verme; **öpne (eupnea):** normal solunum.
- **Apne (apnea):** Solunumun geçici olarak durması.
- **Dispne (dyspnea):** Nefes darlığı veya solunum güçlüğü.

Solunum Hızı ve Derinliğiyle İlgili Terimler

- **Bradipne (bradypnea):** Solunum hızının normalden yavaş olması.
- **Takipne (tachypnea):** Solunum hızının normalden yüksek olması.
- **Hipopne (hypopnea):** Solunumun derinliğinin veya hava akımının azalması.
- **Hiperpne (hyperpnea):** Solunum derinliğinin ve/veya ventilasyonun artması.

Solunum Güçlüğüyle İlgili Terimler

- **Ortopne (orthopnea):** Yatar pozisyonda artan ve oturmakla hafifleyen nefes darlığı.
- **Paroksismal:** Aniden başlayan, nöbetler halinde ortaya çıkan.
- **Noktürnal:** Gece meydana gelen.
- **Paroksismal noktürnal dispne:** Gece uykudan uyandıran, nöbetler halinde gelişen nefes darlığı.

Solunum Gazlarıyla İlgili Terimler

- **Hiperkapni:** Kandaki karbondioksit parsiyel basıncının yükselmesi.
- **Hipokapni:** Kandaki karbondioksit parsiyel basıncının azalması.
- **Hipoksemi:** Arteriyel kandaki oksijen düzeyinin azalması.
- **Hipoksi:** Dokuların gereksinimlerini karşılayacak yeterli oksijene ulaşamaması.

Ventilasyon Bozuklukları

- **Hiperventilasyon:** Metabolik gereksinime göre alveoler ventilasyonun artması ve karbondioksit düzeyinin azalması.
- **Hipoventilasyon:** Alveoler ventilasyonun yetersiz kalması ve karbondioksit düzeyinin yükselmesi.
- **Asfiksi:** Oksijenlenmenin ciddi biçimde bozulduğu ve sıklıkla karbondioksit birikiminin eşlik ettiği durum.
- **Siyanoz:** Deri ve mukozalarda mavimsi-mor renk değişikliği oluşması.

Öksürük ve Balgamla İlgili Terimler

- **Cough:** Öksürük; havanın solunum yollarından ani ve güçlü biçimde dışarı atılması.
- **Expectoration:** Balgamın öksürükle dışarı çıkarılması.
- **Hemoptysis:** Alt solunum yollarından kaynaklanan kanın öksürükle çıkarılması.
- **Rhinorrhea:** Burundan berrak veya mukopürülan akıntı gelmesi.

Burun ve Ses Bozuklukları

- **Anosmia:** Koku alma duyusunun kaybolması.
- **Aphonia:** Sesin kaybolması.
- **Dysphonia:** Ses kalitesinin, şiddetinin veya perdesinin bozulması.
- **Epistaxis:** Burun kanaması.

Göğüs Şekil Bozuklukları

- **Pectus excavatum:** Sternum ve komşu göğüs duvarının içeri doğru çökmesiyle karakterize göğüs deformitesi.
- Bu deformite halk arasında **kunduracı göğsü** olarak adlandırılır.
- **Pectus carinatum:** Sternumun ve göğüs duvarının öne doğru çıkıntı oluşturması.
- Bu deformite **güvercin göğsü veya tavuk göğsü** olarak da bilinir.

Solunum Fonksiyon Testleri

- **Spirometri:** Akciğerlere giren ve çıkan hava hacimleri ile hava akımının değerlendirilmesi.
- **Spirometre:** Solunum fonksiyonlarının ölçülmesinde kullanılan cihaz.
- **Vital kapasite:** Maksimum inspirasyondan sonra maksimum ekspirasyonla çıkarılabilen hava hacmi.
- **Fonksiyonel rezidüel kapasite:** Normal bir ekspirasyonun sonunda akciğerlerde kalan hava hacmi.

Solunum Sistemi Görüntüleme Yöntemleri

- **Göğüs grafisi:** Akciğer ve göğüs boşluğunun radyografik olarak görüntülenmesi.
- **Akciğer sintigrafisi:** Radyoaktif işaretleyiciler kullanılarak akciğer ventilasyonunun veya perfüzyonunun değerlendirilmesi.
- **Bronkografi:** Bronş sisteminin kontrast madde kullanılarak radyolojik incelenmesi.
- **Pulmoner anjiyografi:** Pulmoner damarların kontrast madde aracılığıyla görüntülenmesi.

Endoskopik Solunum Sistemi İncelemeleri

- **Bronkoskop:** Trakea ve bronşların içini incelemek için kullanılan cihaz.
- **Bronkoscopi:** Solunum yollarının bronkoskop aracılığıyla görüntülenmesi.
- **Laringoscopi:** Larinksin özel bir cihazla incelenmesi.
- **Trakeoscopi:** Trakeanın iç yüzeyinin endoskopik olarak değerlendirilmesi.

Üst Solunum Yolu Hastalıkları

- **Rinit (rhinitis):** Burun mukozasının inflamasyonu.
- **Sinüzit (sinusitis):** Paranasal sinüslerin inflamasyonu.
- **Farenjit (pharyngitis):** Farinksin inflamasyonu.
- **Larenjit (laryngitis):** Larinksin inflamasyonu.

Burun ve Nazofarinks Hastalıkları

- **Koriza (coryza):** Burun akıntısı ve mukozal inflamasyonla karakterize akut nezle tablosu.
- **Nazofarenjit:** Nazofarinks mukozasının inflamasyonu.
- **Adenoidit:** Faringeal tonsilin inflamasyonu.
- **Septum deviasyonu:** Burun septumunun orta hattı sağa veya sola doğru sapması.

Bronş ve Akciğer Hastalıkları

- **Astım:** Değişken hava yolu daralması ve bronşiyal aşırı duyarlılıkla ilişkili kronik solunum yolu hastalığı.
- **Bronşit:** Bronşların inflamasyonu.
- **Bronşektazi:** Bronşların kalıcı ve anormal genişlemesi.
- **Bronkopnömoni:** Bronşiyoller çevresindeki akciğer dokusunu etkileyen pnömoni türü.

Akciğer Enfeksiyonları

- **Pnömoni (pneumonia):** Akciğer parankiminin enfeksiyonu ve inflamasyonu.
- **Pulmoner tüberküloz:** *Mycobacterium tuberculosis* kaynaklı akciğer enfeksiyonu.
- **Pulmoner apse:** Akciğer dokusunda lokalize irin birikimi.
- **Plörit (pleuritis):** Plevranın inflamasyonu.

Toz Maruziyetine Bağlı Akciğer Hastalıkları

- **Pnömokonyoz:** Belirli inorganik tozların uzun süre solunmasına bağlı gelişen akciğer hastalıkları grubu.
- **Antrakoz:** Kömür veya karbon partiküllerinin akciğerlerde birikmesi.
- **Asbestoz:** Asbest liflerinin solunmasına bağlı gelişen pulmoner fibrozis.
- Bu hastalıklar, uzun süreli mesleki veya çevresel partikül maruziyetiyle ilişkili olabilir.

Akciğerin Hacim ve Havalanma Bozuklukları

- **Atelektazi:** Akciğerin tamamının veya bir bölümünün havalanmasını kaybederek kollabe olması.
- **Pulmoner kollaps:** Akciğerin veya bir bölümünün büzülerek hacim kaybetmesi.
- **Pulmoner ödem:** Akciğer interstisyumunda ve/veya alveollerde anormal sıvı birikmesi.
- Bu durumlar, akciğerlerin normal gaz değişim kapasitesini olumsuz etkileyebilir.

Pulmoner Dolaşım Bozuklukları

- **Pulmoner emboli:** Pulmoner arter veya dallarının embolik materyalle tıkanması.
- **Pulmoner tromboz:** Pulmoner damar içerisinde trombüs oluşması.
- **Pulmoner hipertansiyon:** Pulmoner arter basıncının patolojik olarak yükselmesi.
- **Pulmoner enfarktüs:** Akciğer dokusunun kanlanma bozukluğu nedeniyle nekroza uğraması.

Plevral Boşluk Hastalıkları

- **Pnömotoraks:** Plevral boşlukta hava birikmesi.
- **Hemotoraks:** Plevral boşlukta kan birikmesi.
- **Ampiyem:** Plevral boşlukta irin birikmesi.
- Bu durumlar, akciğerlerin genişlemesini ve normal solunum fonksiyonlarını bozabilir.

Hava Yoluna Yönelik Girişimler

- **Endotrakeal entübasyon:** Hava yolunun güvence altına alınması amacıyla trakeaya tüp yerleştirilmesi.
- **Trakeotomi:** Trakea duvarına cerrahi kesi yapılması.
- **Trakeostomi:** Trakea ile dış ortam arasında solunum açıklığı oluşturulması.
- **Larenjektomi:** Larinksin kısmen veya tamamen cerrahi olarak çıkarılması.

Toraks ve Akciğer Cerrahisi Terimleri

- **Torasentez:** Plevral boşluğa iğneyle girilerek sıvı veya hava alınması.
- **Torakotomi:** Göğüs boşluğuna ulaşmak amacıyla göğüs duvarının cerrahi olarak açılması.
- **Plörektomi:** Plevranın bir bölümünün veya tamamının cerrahi olarak çıkarılması.
- **Pnöminektomi:** Bir akciğerin tamamının cerrahi olarak çıkarılması.

Gözün Genel Yapısı

- Göz, çevreden gelen ışık uyarılarını algılayarak görme duyusunun oluşmasını sağlayan duyu organıdır.
- Göz küresi, kafatasındaki **orbita** adı verilen kemik boşluğunda bulunur.
- Kaşlar, göz kapakları, kirpikler ve gözyaşı bezleri gözün korunmasına katkıda bulunur.
- Göz küresinin hareketleri, göz kaslarının koordineli çalışmasıyla gerçekleştirilir.

Göz Küresinin Tabakaları

- Göz küresi dıştan içe doğru üç temel tabakadan oluşur.
- **Tunica fibrosa bulbi:** Sklera ve korneadan oluşan dış fibröz tabaka.
- **Tunica vasculosa bulbi:** Koroid, siliyer cisim ve iristen oluşan damarsal tabaka.
- **Retina:** Işığa duyarlı fotoreseptörleri içeren sinirsel tabaka.

Sklera ve Kornea

- **Sklera**, göz küresinin büyük bölümünü çevreleyen beyaz renkli ve dayanıklı bağ dokusu tabakasıdır.
- Sklera, gözün şeklinin korunmasına ve göz kaslarının tutunmasına katkıda bulunur.
- **Kornea**, gözün ön bölümünde bulunan saydam ve damarsız yapıdır.
- Kornea, göze giren ışığın kırılmasında ve gözün dış etkenlerden korunmasında önemli rol oynar.

Koroid ve İris

- **Koroid**, sklera ile retina arasında bulunan ve kan damarlarından zengin olan tabakadır.
- Koroiddeki melanin pigmenti, göz içindeki istenmeyen ışık yansımalarının azaltılmasına katkıda bulunur.
- **İris**, gözün renkli bölümünü oluşturur ve pupilla çapını değiştirerek ışık girişini düzenler.
- İrisin ortasında bulunan açıklık **pupilla (göz bebeği)** olarak adlandırılır.

Pupilla ve Işık Kontrolü

- Pupilla çapı, iriste bulunan düz kasların kasılmasıyla düzenlenir.
- **Musculus sphincter pupillae**, pupillanın daralmasını sağlar.
- **Musculus dilatator pupillae**, pupillanın genişlemesini sağlar.
- Güçlü ışıktaki pupilla daralırken düşük ışık koşullarında genişleyerek ışık girişini artırır.

Göz Merceği (Lens)

- Lens, irisin arkasında bulunan saydam ve bikonveks yapılı bir göz bileşenidir.
- Kornea tarafından kırılan ışınların retina üzerinde odaklanmasına katkıda bulunur.
- Lens, asıcı bağlar aracılığıyla siliyer cisme bağlanır.
- Siliyer kasların aktivitesiyle lensin şeklinin değiştirilmesi, farklı uzaklıklardaki cisimlerin net görülmesini sağlar.

Akomodasyon (Uyum)

- **Akomodasyon**, gözün farklı uzaklıklardaki cisimlere odaklanabilmesi için optik gücünü değiştirmesidir.
- Uzağa bakarken siliyer kas gevşer, zonüler liflerin gerilimi artar ve lens düzleşir.
- Yakına bakarken siliyer kas kasılır, zonüler liflerin gerilimi azalır ve lens kalınlaşır.
- Bu mekanizma, görüntünün retina üzerinde net biçimde odaklanmasını sağlar.

Göz İçi Sıvıları

- **Humor aquosus**, gözün ön ve arka kamaralarında bulunan saydam sıvıdır.
- Bu sıvı, siliyer çıkıntılar tarafından üretilir ve göz içi basıncının düzenlenmesine katkıda bulunur.
- **Corpus vitreum**, lensin arkasındaki geniş boşluğu dolduran jelatinimsi yapıdır.
- Camsı cisim, göz küresinin şeklinin korunmasına ve retinanın desteklenmesine yardımcı olur.

Retina

- Retina, göz küresinin en iç tabakasını oluşturan ışığa duyarlı sinirsel dokudur.
- Yapısında fotoreseptörler, bipolar hücreler, ganglion hücreleri ve destek hücreleri bulunur.
- Fotoreseptörler, ışık enerjisinin sinirsel sinyallere dönüştürülmesini sağlar.
- Retinadaki temel fotoreseptörler **koni ve basil hücreleridir**.

Koni ve Basil Hücreleri

- **Koni hücreleri**, aydınlık koşullarda ve renkli görmede görev yapar.
- Retinada farklı dalga boylarına duyarlı üç temel koni hücresi tipi bulunur.
- **Basil hücreleri**, düşük ışık koşullarında görmeyi sağlar ve renk ayrımında görev almaz.
- Basil hücrelerinde bulunan rodopsinin oluşumu için A vitamini gereklidir.

Sarı Benek ve Kör Nokta

- **Macula lutea**, retinanın merkezi görmeyeyle ilişkili özel bölgesidir.
- Makulanın merkezindeki fovea, koni hücreleri bakımından zengindir ve yüksek görme keskinliği sağlar.
- Optik sinirin göz küresinden çıktığı bölgede fotoreseptör bulunmaz.
- Fotoreseptör içermeyen bu bölge **kör nokta (optik disk)** olarak adlandırılır.

Görme Olayının Gerçekleşmesi

- Cisimlerden yansıyan ışık, korneadan geçerek pupilla ve lens aracılığıyla retina üzerine odaklanır.
- Retina üzerindeki fotoreseptörler, ışık uyarılarını elektriksel sinyallere dönüştürür.
- Oluşan sinyaller retinal sinir hücreleri aracılığıyla optik sinire aktarılır.
- Görsel bilgiler beyindeki görme merkezlerinde işlenerek görüntünün algılanması sağlanır.

Miyopi ve Hipermetropi

- **Miyopi**, uzaktaki cisimlerin net görülememesiyle karakterize kırma kusurudur.
- Miyopide ışınlar retinanın önünde odaklanır ve kalın kenarlı (ıraksak) merceklerle düzeltilebilir.
- **Hipermetropi**, özellikle yakındaki cisimlerin net görülmesini güçleştiren kırma kusurudur.
- Hipermetropide ışınların odak noktası retinanın arkasında kalır ve ince kenarlı (yakınsak) mercekler kullanılır.

Presbiyopi ve Astigmatizm

- **Presbiyopi**, yaşlanmayla birlikte lensin esnekliğinin azalmasına bağlı gelişen yakın görme güçlüğüdür.
- Presbiyopide gözün akomodasyon kapasitesi azalır.
- **Astigmatizm**, kornea veya lensin farklı meridyenlerde farklı kırma gücüne sahip olmasıyla oluşur.
- Astigmatizmde ışınlar tek bir noktada odaklanamaz ve görüntü bulanıklaşır.

Renk Körlüğü ve Gece Körlüğü

- **Renk körlüğü**, belirli renklerin ayırt edilmesinde güçlük yaşanmasıyla karakterize görme bozukluğudur.
- Kalıtsal renk görme bozuklukları, koni fotopigmentlerindeki değişikliklerle ilişkili olabilir.
- **Gece körlüğü**, düşük ışık koşullarında görme yeteneğinin azalmasıdır.
- A vitamini eksikliği, rodopsin döngüsünü etkileyerek gece körlüğüne neden olabilir.

Kulağın Genel Yapısı

- Kulak, hem işitme hem de vücut dengesinin korunmasında görev alan duyu organıdır.
- Ses dalgalarının algılanması ve sinirsel uyarılara dönüştürülmesi işitme sisteminin temel işlevidir.
- İç kulakta bulunan vestibüler yapılar, başın hareketleri ve konumuyla ilgili bilgileri algılar.
- Kulak anatomik olarak dış kulak, orta kulak ve iç kulak olmak üzere üç bölümde incelenir.

Dış Kulak (Auris Externa)

- Dış kulak, kulak kepçesi ve dış kulak yolundan oluşur.
- **Auricula**, ses dalgalarının toplanarak dış kulak yoluna yönlendirilmesini sağlar.
- **Meatus acusticus externus**, ses dalgalarını kulak zarına ileten anatomik kanaldır.
- Dış kulak yolundaki serumen, yabancı maddelerin tutulmasına ve kulak yolunun korunmasına katkıda bulunur.

Orta Kulak (Auris Media)

- Orta kulak, kulak zarı ile iç kulak arasında bulunan hava dolu anatomik boşluktur.
- Kulak zarının titreşimleri, orta kulaktaki üç küçük kemik aracılığıyla iç kulağa aktarılır.
- Bu kemikler sırasıyla **malleus (çekiç)**, **incus (örs)** ve **stapes (özengi)** olarak adlandırılır.
- Stapesin tabanı, oval pencere aracılığıyla ses titreşimlerini iç kulak sıvılarına iletir.

Östaki Borusu

- **Tuba auditiva (Östaki borusu)**, orta kulak boşluğunu nazofarinkse bağlar.
- Orta kulaktaki hava basıncının atmosfer basıncıyla dengelenmesine yardımcı olur.
- Basınç dengesi, kulak zarının normal titreşim hareketlerini gerçekleştirmesi açısından önemlidir.
- Östaki borusunun işlev bozuklukları, orta kulakta basınç değişikliklerine ve işitme sorunlarına neden olabilir.

İç Kulak (Auris Interna)

- İç kulak, işitme ve denge duyularıyla ilişkili özelleşmiş anatomik yapılardan oluşur.
- İç kulağın karmaşık kanal ve boşluklar sistemi **labyrinthus (labirent)** olarak adlandırılır.
- Labirent, kemik labirent ve zar labirent olmak üzere iki temel bölümde incelenir.
- Kemik ve zar labirent arasında **perilenf**, zar labirentin içinde ise **endolenf** bulunur.

Kemik Labirent

- **Labyrinthus osseus**, iç kulağın kemik yapılarından oluşan bölümüdür.
- Kemik labirent; vestibulum, yarım daire kanalları ve kohleadan oluşur.
- **Vestibulum**, dengeyle ilişkili utrikulus ve sakkulus yapılarını barındıran merkezi bölgedir.
- **Cochlea**, işitmeyeyle ilişkili duyuusal yapıların bulunduğu salyangoz biçimli anatomik oluşumdur.

Zar Labirent ve Denge

- **Labyrinthus membranaceus**, kemik labirentin içinde bulunan zar yapılı sistemdir.
- Utrikulus ve sakkulus, başın doğrusal hareketleri ve yerçekimine göre konumuyla ilgili bilgileri algılar.
- Üç yarım daire kanalı, başın açısal hareketlerinin algılanmasında görev yapar.
- Bu yapılardan gelen duyuusal bilgiler, vestibüler sinir aracılığıyla merkezi sinir sistemine iletilir.

Kohlea ve Korti Organı

- **Cochlea**, yaklaşık iki buçuk tur yapan salyangoz biçimli işitme organıdır.
- Kohlea içerisinde bulunan baziler membran, ses titreşimleriyle hareket eder.
- **Korti organı**, baziler membran üzerinde yer alan işitme reseptörlerini içerir.
- Tüy hücreleri, mekanik titreşimleri elektriksel sinyallere dönüştürerek işitme sinirini uyarır.

İşitmenin Temel Basamakları

- Ses dalgaları kulak kepçesi tarafından toplanarak dış kulak yolundan kulak zarına ulaşır.
- Kulak zarının titreşimleri malleus, incus ve stapes aracılığıyla oval pencereye aktarılır.
- Oval penceredeki hareket, kohlea sıvılarında basınç dalgaları oluşturur.
- Korti organındaki tüy hücreleri bu mekanik hareketleri sinirsel sinyallere dönüştürür.

İşitme Sinyallerinin Beyne İletilmesi

- Korti organındaki reseptörlerden kaynaklanan sinyaller, vestibülokoklear sinirin koklear dalına aktarılır.
- **Nervus vestibulocochlearis**, sekizinci kraniyal sinirdir.
- İşitme sinyalleri beyin sapı ve talamustaki ilgili merkezlerden geçerek işitsel kortekse ulaşır.
- İşitsel kortekste seslerin frekansı, şiddeti ve diğer özellikleri değerlendirilerek işitme algısı oluşur.

Sağırılık Tipleri

- İşitme kaybı, etkilenen anatomik bölgeye göre iletim tipi ve sensörinöral tip olarak sınıflandırılabilir.
- **İletim tipi işitme kaybı**, dış veya orta kulakta sesin iletilmesini engelleyen bozukluklardan kaynaklanır.
- **Sensörinöral işitme kaybı**, kohleadaki duyusal hücrelerin veya işitme sinirinin etkilenmesiyle gelişir.
- Uzun süre yüksek şiddetli sese maruz kalmak, kohleadaki tüy hücrelerine zarar vererek kalıcı işitme kaybına neden olabilir.

Burnun Koku Alma Fonksiyonu

- Burun, solunum fonksiyonunun yanında koku alma duyusundan da sorumludur.
- Koku reseptörleri, burun boşluğunun üst bölümündeki **regio olfactoria** içerisinde bulunur.
- Koku reseptörleri, havadaki kimyasal maddelerin oluşturduğu uyarıları algılayan özelleşmiş sinir hücreleridir.
- Koku reseptörlerinden kaynaklanan sinyaller, olfaktör sinir aracılığıyla koku soğancığına iletilir.

Koku Alma Mekanizması

- Koku molekülleri burun mukozasındaki mukus tabakasında çözünerek olfaktör reseptörlerle etkileşir.
- Reseptörlerde oluşan elektriksel sinyaller, olfaktör sinir lifleri aracılığıyla koku soğancığına taşınır.
- Koku bilgileri, ilk kortikal iletim aşamasında talamusa uğramadan olfaktör kortekse ulaşabilir.
- Aynı kokuya uzun süre maruz kalındığında reseptör yanıtı ve algılanan koku şiddeti azalabilir.

Boğaz (Pharynx)

- Farinks, solunum ve sindirim sistemlerinin birlikte kullandığı kas yapılı bir geçiş bölgesidir.
- Burun boşluğu, ağız boşluğu ve larinksle bağlantılıdır.
- Anatomik olarak nazofarinks, orofarinks ve laringofarinks olmak üzere üç bölüme ayrılır.
- Farinks çevresindeki lenfoid dokular, solunum ve sindirim yoluyla alınan antijenlere karşı bağışıklık savunmasına katkıda bulunur.

Tonsillalar

- **Tonsillalar**, farinks çevresinde bulunan lenfoid doku oluşumlarıdır.
- **Tonsilla palatina:** Orofarenksin yan duvarlarında bulunan damak bademcikleri.
- **Tonsilla lingualis:** Dil kökünde; **tonsilla pharyngea:** nazofarinkste bulunan lenfoid yapılar.
- **Tonsilla tubaria**, Östaki borusunun nazofarinkse açıldığı bölgenin çevresinde bulunur.

Waldeyer Lenfatik Halkası

- Waldeyer halkası, farinks çevresinde yer alan tonsiller lenfoid dokuların oluşturduğu savunma sistemidir.
- Palatin, lingual, faringeal ve tubal tonsiller bu yapının temel bileşenleridir.
- Solunum ve sindirim yollarının girişinde bulunan bu dokular, antijenlerin tanınmasına katkı sağlar.
- Faringeal tonsilin büyümesi, özellikle çocuklarda nazal solunumu ve Östaki borusunun işlevini etkileyebilir.

Gözün Temel Anatomik Terimleri

- **Organum visus:** Görme organı; **bulbus oculi:** göz küresi.
- **Orbita:** Göz küresi ve yardımcı yapıların bulunduğu kemik boşluğu.
- **Canalis opticus:** Optik sinirin geçtiği kemik kanal.
- **Nervus opticus:** Görme siniri; ikinci kranial sinir.

Göz Tabakalarıyla İlgili Terimler

- **Tunica fibrosa bulbi:** Göz küresinin dış fibröz tabakası.
- **Sclera:** Gözün beyaz renkli koruyucu tabakası; **cornea:** saydam ön bölüm.
- **Tunica vasculosa bulbi:** Gözün damarsal orta tabakası.
- **Choroidea:** Koroid; **retina:** gözün ışığa duyarlı sinirsel tabakası.

Gözün İç Yapılarıyla İlgili Terimler

- **Corpus ciliare:** Siliyer cisim; **musculus ciliaris:** siliyer kas.
- **Humor aquosus:** Gözün ön ve arka kamaralarını dolduran saydam sıvı.
- **Corpus vitreum:** Lensin arkasındaki boşluğu dolduran jelatinimsi yapı.
- **Lens:** Göz merceği; **pupilla:** irisin ortasındaki açıklık.

Retina ve Fotoresseptör Terimleri

- **Macula lutea:** Merkezi görmeyle ilişkili sarı benek.
- **Ora serrata:** Retinanın ışığa duyarlı bölümü ile duyarlı olmayan bölümü arasındaki sınır.
- **Cone cells:** Koni hücreleri; aydınlıkta ve renkli görmede görev alır.
- **Rod cells:** Basil hücreleri; düşük ışık koşullarında görmeyi sağlar.

Gözün Görme Bozukluklarıyla İlgili Terimler

- **Ambliyopi:** Göz tembelliği; görme gelişiminin bozulmasına bağlı görme keskinliği azalması.
- **Diplopi:** Çift görme; **astenopi:** göz yorgunluğu.
- **Niktalopi:** Gece körlüğü; **fotofobi:** ışığa karşı aşırı duyarlılık.
- **Skotom:** Görme alanında sınırlı görme kaybı bulunan bölge.

Göz Hareketleriyle İlgili Terimler

- **Nistagmus:** Göz küresinin istemsiz ve tekrarlayıcı hareketleri.
- **Oftalmopleji:** Göz kaslarının felci veya hareket kaybı.
- **Eksoftalmus:** Göz küresinin orbitadan öne doğru çıkıntı oluşturmaları.
- **Blefarospazm:** Göz kapaklarını kapatan kasların istemsiz kasılması.

Göz Muayene ve Görüntüleme Terimleri

- **Tonometri:** Göz içi basıncının ölçülmesi.
- **Floresan anjiyografi:** Retina ve koroid damarlarının floresan boya kullanılarak görüntülenmesi.
- **Oftalmoskopi:** Göz dibinin ve retina yapılarının oftalmoskop aracılığıyla incelenmesi.
- **Oküler ultrasonografi:** Göz içi yapıların yüksek frekanslı ses dalgalarıyla değerlendirilmesi.

Gözün Enflamatuvar Hastalıkları

- **Blefarit:** Göz kapağının enflamasyonu.
- **Konjonktivit:** Konjonktivanın enflamasyonu.
- **Keratit:** Korneanın enflamasyonu.
- **İritis:** İrisin enflamasyonu.
- **Retinit:** Retinanın enflamasyonu.

Gözün Diğer Enflamatuvar Hastalıkları

- **Sklerit:** Skleranın enflamasyonu.
- **Dakriyosistit:** Gözyaşı kesesinin enflamasyonu.
- **Hordeolum:** Göz kapağındaki bezlerin akut enflamasyonu; arpacık.
- **Lentit:** Göz merceğinin enflamasyonu.

Katarakt ve Glokom

- **Katarakt:** Göz merceğinin saydamlığını kaybetmesi sonucu görmenin azalması.
- **Glokom:** Optik sinirde ilerleyici hasarla karakterize göz hastalıkları grubudur.
- Göz içi basıncının yükselmesi, glokom gelişimi açısından önemli bir risk faktörüdür.
- Katarakt ve glokom, görme kaybına neden olabilen farklı patolojik süreçlerdir.

Retina Hastalıkları

- **Retina dekolmanı:** Nörosensöriyel retinanın alttaki retina pigment epitelinden ayrılması.
- **Retinopati:** Retinada meydana gelen patolojik değişiklikleri ifade eden genel terim.
- **Diyabetik retinopati:** Diyabetle ilişkili retinal damar ve doku hasarı.
- **Hipertansif retinopati:** Yüksek kan basıncıyla ilişkili retinal damar değişiklikleri.

Göz Kapağı ve Göz Küresi Bozuklukları

- **Anoftalmi:** Bir veya iki göz küresinin doğuştan bulunmaması.
- **Blefaroptozis:** Üst göz kapağının normal konumundan aşağı düşmesi.
- **Ektropiyon:** Göz kapağı kenarının dışa doğru dönmesi.
- **Strabismus:** Gözlerin görme eksenlerinin birbiriyle uyumlu olmaması; şaşılık.

Göz Cerrahisi Terimleri

- **Blefaroplasti:** Göz kapağının cerrahi olarak onarılması veya yeniden şekillendirilmesi.
- **Dakriyosistektomi:** Gözyaşı kesesinin cerrahi olarak çıkarılması.
- **İridektomi:** İris dokusunun bir bölümünün çıkarılması.
- **Keratoplasti:** Korneanın cerrahi olarak nakledilmesi veya değiştirilmesi.

Diğer Göz Cerrahisi Terimleri

- **Enükleasyon:** Göz küresinin cerrahi olarak çıkarılması.
- **Katarakt ekstraksiyonu:** Saydamlığını kaybetmiş göz merceğinin çıkarılması.
- **İntraoküler lens implantasyonu:** Göz içine yapay mercek yerleştirilmesi.
- **İridotomi:** İriste cerrahi veya lazer yöntemiyle açıklık oluşturulması.

Kulağın Anatomik Terimleri

- **Auris:** Kulak; **auris externa:** dış kulak.
- **Auris media:** Orta kulak; **auris interna:** iç kulak.
- **Auricula:** Kulak kepçesi; **meatus acusticus externus:** dış kulak yolu.
- **Membrana tympanica:** Kulak zarı; **cavitas tympani:** orta kulak boşluğu.

Kulak Kemikçikleri ve İç Kulak Terimleri

- **Ossicula auditus:** İşitme kemikçikleri.
- **Malleus:** Çekiç; **incus:** örs; **stapes:** özengi kemiği.
- **Cochlea:** İşitme organının bulunduğu salyangoz biçimli yapı.
- **Cerumen:** Dış kulak yolundaki bez salgıları ve dökülen epitel hücrelerinden oluşan kulak kiri.

İşitme Bozukluklarıyla İlgili Terimler

- **Anakuzi:** İşitmenin tamamen kaybolması.
- **Hipoakuzi:** İşitme duyusunun azalması.
- **Hiperakuzi:** Normal seslere karşı aşırı duyarlılık.
- **Parakuzi:** Seslerin normalden farklı algılanmasıyla ilişkili işitme bozukluğu.

Kulak Semptomları

- **Otalji:** Kulak ağrısı; **tinnitus:** kulak çınlaması.
- **Otore:** Kulaktan akıntı gelmesi.
- **Otoraji:** Kulaktan kan gelmesi.
- **Vertigo:** Kişinin kendisinin veya çevresinin hareket ettiği yanılsamasıyla karakterize baş dönmesi.

İşitme Testleri

- **Odyometri:** İşitme düzeyinin ve işitme eşiklerinin ölçülmesi.
- **Odyometre:** İşitme testlerinde kullanılan cihaz.
- **Odyogram:** İşitme eşiklerinin frekanslara göre gösterildiği grafik.
- **Diyapazon testleri:** Hava ve kemik yolu ile işitmenin değerlendirilmesinde kullanılan muayene yöntemleri.

Kulak Hastalıkları

- **Otit (otitis):** Kulağın inflamasyonu.
- **Buşon:** Dış kulak yolunun birikmiş serumen nedeniyle tıkanması.
- **Otoskleroz:** Özellikle stapes çevresindeki anormal kemik yeniden yapılanmasına bağlı işitme bozukluğu.
- Bu hastalıklar, etkilenen yapıya göre farklı derecelerde işitme kaybına neden olabilir.

Kulak Muayene ve Tedavi Terimleri

- **Otoskopi:** Dış kulak yolu ve kulak zarının otoskopla incelenmesi.
- **Kulak lavajı:** Dış kulak yolunun uygun sıvıyla yıkanması.
- **Timpanosentez:** Orta kulaktaki sıvının alınması amacıyla kulak zarından iğneyle girilmesi.
- **Timpanotomi:** Kulak zarına cerrahi kesi yapılması.

Kulak Cerrahisi Terimleri

- **Otoplasti:** Dış kulağın cerrahi olarak onarılması veya yeniden şekillendirilmesi.
- **Timpanoplasti:** Kulak zarının ve gerektiğinde orta kulak yapılarının cerrahi olarak onarılması.
- **Stapedektomi:** Stapes kemiğinin tamamının veya bir bölümünün çıkarılması.
- **İnkudektomi:** İncus kemiğinin cerrahi olarak çıkarılması.

Burnun Anatomik Terimleri

- **Organum olfactorium:** Koku organı.
- **Regio olfactoria:** Burun boşluğundaki koku alma bölgesi.
- **Fila olfactoria:** Koku reseptörlerinin aksonlarından oluşan sinir lifleri.
- **Bulbus olfactorius:** Koku soğancığı; **nervus olfactorius:** birinci kraniyal sinir.

Koku Alma Bozuklukları

- **Anosmi:** Koku alma duyusunun tamamen kaybolması.
- **Hiposmi:** Koku alma duyusunun azalması.
- **Hiperosmi:** Kokulara karşı duyarlılığın artması.
- **Parosmi:** Kokuların normalden farklı algılanması; **kakosmi:** kokuların kötü veya rahatsız edici biçimde algılanması.

Boğazın Anatomik Terimleri

- **Fauces:** Ağız boşluğu ile orofarinks arasındaki boğaz geçidi.
- **Pharynx:** Yutak; **nasopharynx:** nazofarinks.
- **Oropharynx:** Orofarenks; **laryngopharynx:** laringofarinks.
- **Tonsilla:** Bademcik; **parotis:** kulak altı tükürük bezi.

Bademciklerle İlgili Terimler

- **Tonsilla palatina:** Damak bademciğı.
- **Tonsilla pharyngea:** Yutak bademciğı.
- **Adenoid hipertrofisi:** Faringeal tonsilin büyümesi; geniz eti büyümesi.
- **Tonsillit:** Bademciklerin inflamasyonu.

Boğaz Hastalıkları ve Semptomları

- **Farenjit:** Yutağın inflamasyonu.
- **Parotit:** Parotis bezinin inflamasyonu.
- **Afaji:** Yutma yeteneğinin kaybolması; **disfaji:** yutma güçlüğü.
- **Odinofaji:** Ağrılı yutma; **globus hissi:** boğazda yabancı cisim veya yumru varmış gibi hissetme.

Boğaz Cerrahisi Terimleri

- **Tonsillektomi:** Palatin tonsillerin cerrahi olarak çıkarılması.
- **Adenoidektomi:** Faringeal tonsilin cerrahi olarak çıkarılması.
- **Adenotonsillektomi:** Palatin ve faringeal tonsillerin aynı girişimde çıkarılması.
- Bu girişimler, uygun klinik durumlarda tekrarlayan enfeksiyonlar veya hava yolu tıkanıklıkları nedeniyle uygulanabilir.

Teşekkür ederim

Prof. Dr. Bektaş TEPE

